

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку виконання митних формальностей під час
застосування транзитних спрощень «статус авторизованого
вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача
МДП» та внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Міністерства фінансів України»

I. Визначення проблеми

Законом України від 13 липня 2023 року № 3229-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу», серед іншого, Митний кодекс України (далі – Кодекс) доповнено новою статтею 91¹ «Транзитні спрощення».

Відповідно до частини першої статті 91¹ Кодексу підприємство має право в порядку та на умовах, визначених Кодексом, застосовувати такі транзитні спрощення, як «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП».

Статус авторизованого вантажовідправника МДП дає змогу підприємству поміщувати товари в митний режим транзиту на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року (далі – Конвенція МДП) на об'єкті підприємства, визначеному в авторизації на застосування цього транзитного спрощення, з метою початку операції МДП без пред'явлення таких товарів та книжки МДП митному органу відправлення.

Статус авторизованого вантажоодержувача МДП дає змогу підприємству отримувати товари, які переміщувалися транзитом на умовах Конвенції МДП на об'єкті підприємства, визначеному в авторизації на застосування цього транзитного спрощення, з метою припинення операції МДП без пред'явлення таких товарів та книжки МДП митному органу призначення.

Відповідно до частини п'ятої статті 91¹ Кодексу центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, визначає порядок виконання митних формальностей під час застосування транзитних спрощень.

Міністерством фінансів України розроблено проєкт наказу «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей під час застосування транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП» та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України» (далі – проєкт наказу).

Порядком виконання митних формальностей під час застосування транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та

«статус авторизованого вантажоодержувача МДП» (далі – Порядок) визначено положення щодо виконання митних формальностей на авторизованих об'єктах підприємств, які отримали право на застосування таких транзитних спрощень, зокрема встановлюється:

порядок виконання митних формальностей, пов'язаних із початком, припиненням та завершенням операції МДП, та закріплення результатів їх виконання, в тому числі на книжці МДП;

строки та послідовність дій представників перевізника, одержувача, відправника та посадових осіб митних органів;

застереження щодо застосування цього Порядку до певних товарів;

вимоги до засобів ідентифікації, які застосовуються при виконанні митних формальностей: печатки авторизованого вантажовідправника МДП та пломби спеціального типу.

Прийняття Порядку забезпечить:

реалізацію прав підприємств, які отримують статус авторизованого вантажовідправника МДП або авторизованого вантажоодержувача МДП, на транзитні спрощення, зокрема, відправляти чи отримувати товари, що переміщуються на умовах Конвенції МДП, з/на своїх авторизованих об'єктів за спрощеною процедурою без пред'явлення таких товарів та книжки МДП митному органу;

спрощення виконання логістичних операцій, що підвищить конкурентоздатність національних перевізників та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на ринку міжнародних перевезень;

стимулювання національних підприємств до подальшого здійснення підприємницької діяльності без порушень законодавства;

скорочення часових та фінансових витрат при виконанні митних формальностей для підприємств одержувачів, відправників, перевізників та митних органів;

можливість здійснення митними органами дистанційного митного контролю із застосуванням аналізу ризиків.

Водночас для практичної реалізації норм Порядку проектом наказу вносяться зміни до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України:

Порядку створення зон митного контролю, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 22 травня 2012 року № 583, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01 червня 2012 року за № 879/21191;

Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 651, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 серпня 2012 року за № 1372/21684;

Особливостей виконання митних формальностей під час застосування спрощення «процедура випуску за місцезнаходженням», затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29 червня 2023 року № 355, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 серпня 2023 року за № 1378/40434.

1. Основні групи (підгрупи), на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	–

*Питому вагу суб'єктів малого підприємництва зазначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовим актом;

чинних регуляторних актів, оскільки вони не дають змоги усунути зазначені проблеми.

II. Цілі державного регулювання

Цілі підготовки проекту наказу:

виконання частини п'ятої статті 91¹ глави 17 розділу V Кодексу;

встановлення положень щодо виконання митних формальностей під час застосування транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП»;

забезпечення балансу між митним контролем та спрощенням митних процедур.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняти проєкт наказу
Альтернатива 2	Відхилити прийняття проєкту наказу

Інших альтернативних способів досягнення основної мети ніж прийняття зазначеного регуляторного акта не існує.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Запровадження партнерських відносин з бізнесом; підвищення ефективності роботи системи аналізу ризиків; спрощення транзитних перевезень;	Додаткові витрати відсутні

	стимулювання національних підприємств до подальшого здійснення підприємницької діяльності без порушень законодавства	
Альтернатива 2	У разі неприйняття проекту наказу вигоди, що зазначені в альтернативі 1 цієї таблиці, не наступають	Чинні нормативно-правові акти залишаються без змін, а частина п'ята статті 91 ¹ глави 17 розділу V Кодексу не буде виконана

3. Проект наказу не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання підпадають суб'єкти господарювання, які перебувають на обліку в митних органах.

Станом на 01.03.2024 на обліку в митних органах перебувають 195 372 суб'єкти господарювання.

Право на застосування транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП» мають всі суб'єкти господарювання, що перебувають на обліку в митних органах, які відповідають критеріям, встановленим частинами третьою та четвертою статті 91¹ Кодексу.

Питому вагу суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості перевізників визначити неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання, що перебувають на обліку в митних органах відповідно до статті 455 Кодексу, незалежно від рівня доходу.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Спрощення виконання логістичних операцій, що підвищить конкурентоздатність національних перевізників та суб'єктів зовнішнь-економічної діяльності на ринку міжнародних перевезень; підвищення ефективності ведення бізнесу за рахунок економії часових та фінансових витрат; відправлення (прибуття) товарів, що переміщуються на умовах Конвенції МДП без заїзду до митниць; розвиток українських комерційних, логістичних, торговельних хабів	Передбачаються незначні витрати для суб'єктів господарювання, розрахунок яких наведено нижче в цьому розділі
Альтернатива 2	У разі залишення чинного законодавства без змін вигоди, що	Суб'єкти господарювання, які отримали «статус

	<p>зазначені в альтернативі 1 цієї таблиці, не наступають, оскільки проблема залишається невирішеною</p>	<p>авторизованого вантажовідправника МДП» та «статус авторизованого вантажоодержувача МДП» зобов'язані починати та припиняти операції МДП з пред'явленням товарів та книжки МДП митному органу відправлення та/або призначення відповідно</p>
--	--	---

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання (авторизований вантажовідправник), які виникають внаслідок дії регуляторного акта (за Альтернативою 1)

з/п	Витрати	За рік	За п'ять років
1	Виготовлення 1 штампа розміром 55 мм х 25 мм на замовлення в середньому по Україні	570 грн	2 850 грн
2	Фарба для штампа 55 мм х 25 мм на водній основі 30 мл	100 грн	500 грн

* Термін використання штампа необмежений. Якщо штамп не пошкоджений або не зношений, потреба у новому штампі відсутня.

Витрати в авторизованого вантажоодержувача не виникають.

ВИТРАТИ

внаслідок неприйняття регуляторного акта (за Альтернативою 2)

Згідно з інформаційними системами митних органів кількість книжок МДП, прийнятих до оформлення протягом 2023 року, становить:

для вивезення за межі митної території України – 32 998;

для ввезення на митну територію України (крім прохідного транзиту) – 8 142.

Всього 41 140 книжок МДП.

Відстань від складів суб'єктів господарювання до зон митного контролю різна. Для розрахунку застосована мінімальна відстань – 10 км. В середньому залежно від типу вантажного автомобіля, базові витрати палива становлять 2,2 літра на 10 км.

Згідно з інформацією в мережі «Інтернет» на сайті з пошуку вакансій «Jooble» ставка заробітної плати водія далекобійника в Україні станом на квітень 2024 року становить 281, 38 грн на годину. Враховуючи, що середня швидкість руху вантажного автомобіля по місту становить 40 км/год, 10 км водій подолає

за 15 хв. Таким чином, витрати на заробітну плату водія за 15 хв роботи становитимуть 70,35 гривні.

№ з/п	Витрати	За рік	За п'ять років
1	Відправлення та прибуття товарів, що переміщуються на умовах Конвенції МДП, буде здійснюватися як і на цей час із заїздом в зони митного контролю, які функціонують на території приватних підприємств (місяця доставки), за в'їзд на які справляється плата. Витрати на в'їзд в зони митного контролю (місяця доставки), що функціонують на території приватних підприємств, залежать від регіону (від 1 000 до 2 600 грн). В середньому по Україні 1800 грн. Таким чином, $41\,140 \times 1\,800 = 74\,052\,400$ грн	74 052 400 грн	370 260 000 грн
2	Витрати на паливо $2,2 \text{ л} \times 41\,140 \text{ книжки МДП} = 90\,508$ грн	90 508 грн	452 540 грн
3	Витрати на заробітну плату водія за 15 хв. – 70,35 грн $70,35 \text{ грн.} \times 41\,140 \text{ книжки МДП} = 2\,894\,199$ грн	2 894 199 грн	14 470 995 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою
Альтернатива 2	1	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання. Проблема продовжує існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу

Альтернатива 1	Прийняття проекту акта: забезпечить правове регулювання виконання митних формальностей під час застосування транзитних спрощень «статус авторизованого вантажовідправника МДП», «статус авторизованого вантажоодержувача МДП», а також спрощення транзитних перевезень; сприятиме запровадженню партнерських відносин з бізнесом; підвищить ефективність роботи системи аналізу ризиків для митних органів та ведення бізнесу для суб'єктів господарювання за рахунок економії часових та фінансових витрат	Порівняно з вигодами (економією часових та фінансових витрат) витрати у суб'єктів господарювання незначні і їх можна віднести до адміністративних витрат	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання з мінімальними витратами
Альтернатива 2	У разі залишення чинного регулювання без змін вигоди відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Економія часових та фінансових витрат на виконання суб'єктами господарювання митних формальностей не буде досягнута	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом, що забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття проекту наказу.

Реалізація положень проекту наказу забезпечить проведення митних формальностей щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що відправляються/прибувають з/на авторизованих об'єктів, згідно з Конвенцією МДП та Митним кодексом України.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного заходу в дію.

Необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Ризики впливу зовнішніх чинників на дію регуляторного акта відсутні.

Можлива шкода у разі недосягнення мети регуляторного акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Дія регуляторного акта розповсюджується на митні органи та суб'єктів господарювання, які перебувають на обліку в митних органах та отримали транзитні спрощення «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та/або «статус авторизованого вантажоодержувача МДП». Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта орган виконавчої влади не нестиме додаткових витрат, оскільки надання підприємствам транзитних спрощень відноситься до функціональних обов'язків посадових осіб митних органів.

Виконання вимог акта для суб'єктів господарювання буде здійснюватися в межах їх кошторисних витрат.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта є необмеженим, оскільки акти законодавства, на виконання яких розроблено акт, мають необмежений строк дії.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни положень актів законодавства, на виконання яких розроблено регуляторний акт.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до держбюджету не передбачається, оскільки регуляторним актом не запроваджуються нові податки і збори (обов'язкові платежі).

2. Під дію регулювання підпадають суб'єкти господарювання, які перебувають на обліку в митних органах та отримали транзитні спрощення «статус авторизованого вантажовідправника МДП» та/або «статус авторизованого вантажоодержувача МДП».

3. У зв'язку з прийняттям проекту акта держава не витратить додаткових коштів, оскільки питання стосується удосконалення виконання митних формальностей.

Суб'єкти господарювання (авторизовані вантажовідправники) витратять незначні додаткові кошти на виготовлення штампа та закупівлю фарби до штампа відповідно до розрахунку витрат, наведеного у розділі III.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо проекту акта оцінюється як високий, оскільки його оприлюднено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Після прийняття проекту акта він буде оприлюднений в установленому законодавством порядку.

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть виражені у кількісній формі, а саме:

кількість відправлень товарів з об'єктів авторизованих вантажовідправників МДП з використанням книжки МДП;

кількість відправлень товарів, що прибули на об'єкти авторизованих вантажоодержувачів МДП з використанням книжки МДП.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта уповноважений орган виконавчої влади здійснюватиме базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних даних показників результативності регуляторного акта за допомогою інформаційних систем Держмитслужби.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись через рік після набрання чинності наказом.

Повторне відстеження буде здійснюватися через два роки після набрання чинності наказом.

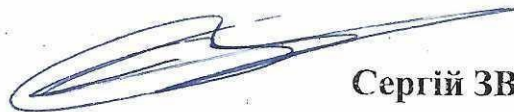
Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності.

Метод проведення відстеження результативності статистичний.

У разі виявлення неврегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій державних органів і суб'єктів господарювання ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Виконавцями заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта є Міністерство фінансів України та Державна митна служба України.

**В. о. Голови Державної митної
служби України**

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ

_____ 2024 р.